

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația :
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil :
Protoiereu DUMITRU ANTAL

1 DECEMVRIE 1918.

= Zece ani dela unirea Ardealului cu România. =

Măreață și înălțătoare a fost ziua de 1 Decembrie 1918. Tot poporul se urnise într'un cuget și o simțire să pecetluiească la Alba-Iulia visul, care clocotia de veacuri în sufletele tuturor, unirea cu patria mamă, pământul făgăduinței neamului românesc din Ardeal.

Ca un singur om, întreg românismul dintre culmile Carpaților și apele șerpuitoare ale Tisei, a dat glas de oțel hotărârii sale să rupă legămintele cu asupritorii de ieri și să se închege într'un stat național al Românilor de pretutindenea.

O sută de mii de Români au trimbițat în cetatea Alba-Iuliei, că vreau o Românie mare, o țară a tuturor celor ce vorbesc limbă românească, poartă haină românească, vreau dreptate și libertate românească.

De unde a isvorât acest grandios elan de însuflețire, care a cutremurat bătrânele ziduri ale cetății dela Bălgrad?

Este incontestabil că biruința pecetluită la 1 Decembrie 1918, se datorește numai forței morale a poporului românesc.

Această forță morală, oțelită în focul suferințelor de veacuri, nutrită la vatra credinței neclintite în dreptatea lui Dumnezeu, i-a împrumutat tăria de a rezista tuturor împilărilor, tuturor ispitelor, tuturor durerilor și jertfelor de mucenici. Această forță morală a făurit eroismul lui Mihai, Horia și Iancu, ea a zămislit pe eroii dela Mărășești și tot ea a născut ziua de 1 Decembrie 1918.

Astăzi, după zece ani dela acest praznic mare și sfânt, se cade să ne ispitim sufletele și, mai mult decât în mândria biruinței, să ni le topim în reculegere și în povețele ce ni le îmbie trecutul, drept călăuză pentru viitor.

Legătura cu trecutul nu se poate rupe. Temelia viitorului nu se poate zidi cu rost de statornicie, decât tot numai în cimentul forței morale a poporului nostru.

Bilanțul forțelor materiale s'a dovedit îngrozitor, el a culminat în distrugerea tuturor elementelor de viață ale popoarelor.

Refacerea nu se poate săvârși decât numai pe calea moralei creștine, care a călăuzit acest neam în tot trecutul său până la apogeul dela Alba-Iulia.

Țara care se clădește pe fundamentul principiilor evangheliei lui Hristos, pe glasul sfânt al mormintelor miilor de mucenici cari au botezat acest pământ cu sângele lor, nu se clădește pe nisip, ci pe stânca de granit, pe care nici vânturile, nici furtunile, nici ispitele vrășmașe nu o pot doborî.

Aceste principii ni le îmbie ca povață de urmat praznicul zilei de astăzi.

Chemarea ei se concretizează în cuvintele: ascultați glasul conștiinței morale a credinței noastre străbune, ascultați șoapta îndrumătoare a mormintelor sfinte, în cari dorm somnul de veci mucenicii neamului românesc, ascultați-le și le urmați, pentru-că în acestea stă mântuirea patriei noastre românești.

(st.)

Sfințirea bisericii

din filia Papiu Ilarian (Budiul de Câmpie).

Comuna Papiu Ilarian, este filie la parohia noastră Iclandul din protopopiatul Tg. Mureș. Are suflete puține, abea 18 familii cari câțiva ani înainte au revenit la biserica noastră, nemulțumiți cu păstorirea slabă de cari au fost împărțâșiți. La început se credea că toți acești credincioși sunt elemente negative, adecă vecinicii nemulțâmiți și lăr-muitori, prin purtarea lor și faptele lor au arătat însă că fac parte din cei buni și râvnitori, din cei ce au dragoste față de biserică și progresul ei, căci primind sfaturile inimoase ale fruntașului lor cantorul Ioan *Pop-Popuț*, îndrumate pe calea realizărilor de preotul R. *Câmpean* din Iclandul, ajutați de d. Bucur *Șogan* proprietar în Săcalul de Câmpie (comună vecină) le-a reușit în scurt timp să ridice o frumoasă bisericuță de lemn, în valoare de 180 mii Lei. Îți crește inima când vezi că un mănunchi de credincioși, animați de dragostea către biserică, cu credință tare și vie, sunt în stare să-și ridice un locaș de închinare.

*

Miercuri, 21 Noemvrie a. c. ziua Intrării în biserică a fost pentru credincioșii noștri din comuna Papiu-Ilarian, zi de adevărată reculegere și înălțare sufletească. În aceasta zi li s'a sfințit biserica din nou zidită.

Deși timpul era nu prea favorabil pentru o astfel de serbare — din cauza ploii — mulțime de credincioși s'au adunat fără considerare de confesiune, — cei din Iclandul-Mare cu prapori și drapel — au venit în aceasta comună, ca să ia parte la înălțătoarea sărbare a fraților lor.

Pentru desăvârșirea actului sfințirii, Prea Sfinția Sa Episcopul nostru Nicolae a delegat pe păr. protoiereu Dumitru Antal. P. C. Sa a plecat din Cluj Marți. Din gara Luduș a fost însoțit în drumul spre comuna Papiu-Ilarian de subsemnatul. Noaptea spre ziua serbării am petrecut-o în casa părintelui R. *Câmpean* (Iclandul-Mare). Miercuri, în ziua Intr. în bis. la orele 6 $\frac{1}{2}$ a. m. am continuat drumul spre satul Papiu-Ilarian, unde după anevoioasă călătorie am sosit la ora 9. La intrarea în sat, man-

datarul episcopesc a fost întâmpinat de săteni, cu cuvinte de urări de bine.

Sosind la biserică, care se află la o poziție foarte frumoasă, — după ce s'a împodobit Iconostasul cu icoanele ce păr. mandatar le-a adus cu sine dela Cluj, — s'a celebrat serviciul divin de P. C. Sa, asistat de preoți: D. Sângeorzan sen. (Oarba-de-Murăș), R. Câmpean parohul parohiei matre, D. Sângeorzan jun. (Petea de Câmpie) și subsemnatul.

Oficiindu-se sfințirea apei, s'au făcut cele trei încunjurări cu cetirea evangheliilor și s'a trecut apoi la însuș actul sfințirii, împreunat cu sf. Liturghie. Mare atențiune și multă evlavie a stăruit la credincioși, intrarea cu „deschideți voi boeri porțile“ ...

După terminarea sf. Liturghii, păr. protoiereu ține credincioșilor o cuvântare spusă cu mult simț creștinesc, găsindu-și ecoul cuvenit în sufletele credincioșilor, atrăgând atenția acestora asupra zidirii bisericii sufletești, — ca fiecare creștin să-și zidească biserică și în sufletul său, pentruca să-și ducă viața în mai spre bine, pentru a fi întotdeauna bun creștin.

Aducând apoi, binecuvântarea P. Sf. Sale Episcopului Nicolae Ivan pentru toți acei oameni de bine, cari au contribuit fie cu cuvântul, fie materialicește la ridicarea locașului de închinare, citește conspectul donatorilor, între cari cei dintâiu: Ven. Cons. Eparh. 20.000 Lei, preot. Romul Câmpean adm. filiei 30.580 Lei, Bucur Șogan proprietar 43.000 Lei, din cari 40.000 în materiale, Ioan Pop-Popuț 23.000, (din care un clopot cu 12 mii Lei), Ilie Pop 6100, Iacob Sereș 3800, Valer Ghiurghiu 3100, Lucreția Dan 3100, Dumitru Tocaciu 3000, Simion Cociș 2100, Ristea Albu 1600, Alexandru Petean 1500, Gheorghe Crișan 1400, Vasile Curta 1300, Gheorghe Cozac 1200, Eusebiu Andruș 1100, Maria Gurghean 1000, Lițu Coroian 900, Mihail Nemeș 900, Petru Andruș 300 Lei. Dela streini s'a colectat 9327 Lei, cât și alte donații și colecte mai mici.

De încheiere, păr. R. Câmpean mulțamește în numele mandatarului episcopesc și preoților servitori pentru prezența lor prin care au ridicat măreția serbării, precum și tuturor aceluia, cari au contribuit la zidirea bisericii.

Credincioșii au fost apoi botezați de către P. On. domn mandatar, cu care ocaziune s'a adunat suma de 5030 Lei.

Cu aceasta încheindu-se serbarea, preoții și toți credincioșii au fost invitați la masa oferită de inimosul creștin Bucur Șogan, căruia i-se aduce pe aceasta cale recunoștință.

Ridicându-se masa, pr. D. Antal reluând drumul spre Iclandul-Mare, noaptea a petrecut-ola casa păr. Câmpean, de unde Joi în zori de zi, s'a reîntors la reședință.

Pr. Tofeldea.

O lege care ar trebui abrogată.

Din vremea războiului ne-am trezit mai des cu cazul excepțional că se dă voie tinerilor, băeți de câte 18 ani, să se căsătorească, lucru care înainte de războiu nu era practicat decât foarte rar.

Această practică a devenit acum la ordinea zilei și vedem tot mereu că tineri băețandri de câte 18 ani se căsătoresc cu fetișcane de 15—16 ani, așa-i la sate, așa-i la orașe. Practica aceasta însă nu e nici decât spre folosul neamului, dar nici spre folosul țării.

Căsătoria unui băiat tânăr de 18 ani cu o tânără fată de 15—16 ani, este cel mai nepotrivit act, din punct de vedere fizic și moral.

Judecată chestia aceasta din punct de vedere fizic sau natural, progenitura izvârâtă din astfel de vârstare prea tinere, este foarte hibridă și pipernicită, fiindcă fructul nu a luat ființă din germene complet dezvoltat nici ajuns la maturitate.

Țara deci și familia va primi o surescență slabă a neamului, care surescență nu va fi de mare folos, căci va peri mai curând.

Din punct de vedere moral, chestia devine și mai gingașe. Băiatul căsătorit la etatea de 18 ani, după 2—3 ani de viață casnică, pleacă la armată pe timp de 2 ani, lăsând acasă pe tânăra nevăstuță, adeseori cu 1—2 copii încă în fașie.

El pleacă la armată, iar biata nevastă rămâne în gura satului și a oamenilor răi și ticăloși.

Încă la miliție fiind, băiatul aude vești

rele de acasă despre nevastă-sa, cari vești îl umplu de griji și de neliniște și nu arareori dezertează dela miliție fără concediu și sosește acasă pe neștiute, pândindu-și biata nevăstuță, care poate nici habar n'are de neliniștea bărbătelului ei, știindu-se nevinovată.

Acum se începe cearta și pricina între bărbat și soție, care soție poate fi ori cât de nevinovată, căci gurile rele i-au făcut povești, așa încât bărbatul nu mai iese din gelozie.

Când apoi s'a dovedit cât de cât, că nevasta a mai făcut și vre-un pas greșit, pricina și bătaia e gata între ei și acești tineri însuraței se fac de blamul și ocară lumii și a părinților lor.

Reîntors acasă dela miliție, tânărul însurațel pornește la divorț și iată zădărnicită viața conjugală dintre ei, ba nu rareori se întâmplă și cazuri feroase de omor din astfel de căsătorii prea de timpuriu făcute.

La pasul căsătoriei n'ar trebui să tindă nici un băiat înainte de a-și fi făcut anii de serviciu militar, sau înainte de a fi trecut peste acești ani. Așa era mai demult și bine era, acum însă ne-am modernizat și cu căsătoria, în schimb ne-am stricat și cu căsnicia.

Pentru a reveni iarăși la bine și la viață casnică mai fericită, se impune dela sine, că această lege cu căsătoria pruncilor la etatea de 18 ani, trebuie nesmintit abrogată. (Legea ungară art. XXXI din 1894.)

Deci: *videant consules!*

N. T. B.

„Ferițiți sunt cei ce flămânezec

și însătoșează după dreptate“.

Iată o frază desprinsă din minunata „Predică de pe munte“, a Mântuitorului. Iată un gând sublim, care se exprimă atât de plastic, prin cele mai cuprinzătoare cuvinte, definind cea mai fericită și mai curată năzuință a sufletului omenesc...

Ferițiți cei ce flămânezec și însătoșează după dreptate...

Viața omenească în complicitatea ei socială, mai adesea e o luptă surdă, în care se svârcolesc frenetic puterile întunerecului, a minciunii și a defăimării. Ura cu întreg

complexul său de patimi și dorinți meschine, naște spiritul negației și dorința diabolică de nimicire chiar a celor mai nobile realizări ce le impune cu severitate în viața socială desfășurarea fericită a *ideii de adevăr*.

Adese-ori văzduhul se întunecă, lumina soarelui e oprită să străbată pe pământ, când furtuna se deslănțue, ridicând sgomotos nori de praf și producând împrăstieri de fum.

În calea desfășurării, evidențierii și afirmării adevărului și justiției eterne, adesea se ridică valul negru al minciunii, al egoismului și al trufiei diabolice, cari mai adesea umplu cu noroi pe vașnicii pioneri ai adevărului, amenințând să le stingă facele purtătoare de lumină.

Suferințe, nevoi și necazuri sunt adese-ori răsplata celor mai nobile năzuinți.

Poarta pe care intră, este cu adevărat strâmtă și calea mai adesea spinosă...

Ca un șivoiu curat și cristalin, ce se prelinge încet-încet printre stâncile grele și masive, ce îl apasă și îl oprește ca să isbucnească în izvor și apoi să se transforme în pârâu, ce străbate sglobiu poene și câmpii împodobite cu verdeață și flori, — asemenea și ritmul adevărului, ce bate constant în stânca minciunii, — trecând prin imperiul întunerecului, al cărui despot sângeros este ignoranța, este oprit, viclean încâtușat și deținut de a intra în împărăția vieții, pe jămătate moartă, pentru a-i turna sfânta năzuință, a-i confortaviza, ajutându-o ca mai multă și adevărată viață să aibă...

Se știe, că muncile cele mai grele și isfovitore sunt în mine, unde mii de muncitori se străduesc asidu și constant, pentru a desface dintre stâncă și pământ, metalul nobil, prețios și strălucitor. Asemenea acesteia, cu o muncă tot atât de grea și obositoare, — însă penetrată de un fior sfânt și înălțător, — în umbra zidurilor, în bibliotecii și prin altare; de pe amvon și dela catedră; în mijlocul poporului de prin satele îndepărtate sau printre nefericiții ce zac în mizerie din mahalalele orașelor, — se străduesc, muncind tăcuți și neștiuți de nimeni, înfruntând cu bărbăție pedici, nevoi și necazuri, sute sau chiar mii de muncitori, conduși de speranța sfântă în renaș-

terea zorilor falnicei vieți de mâne, plină de pace și adevăr...

Fericiți vor fi acei muncitori, cari poartă în suflet nobila străduință în spre mai bine, — muncitori ce nu se sfiesc a lăsa confortul și comoditatea, pentru a câștiga „mărgăritarul de mare preț“, podoaba vieții și a zilelor de mâne!

Așteptarea, setea și foamea lor, cari azi îi apasă ca un balast greu și înăbușitor, vor dispărea, ca și ceața bătută de razele soarelui, prin delăturarea ignoranței și prin luminarea orizonturilor vieții cu făclia intență a dragostei de adevăr și de aproapele, conturate la orizont prin dalta gândului lor curat și străduința lor nobilă...

„Fericiți sunt cei ce flămânez și însătoșează după dreptate, că aceia se vor sătura“...

Sofroniu Bulz

⌘	CONFERINȚE PREOȚEȘTI ȘI CERCURI RELIGIOASE	⌘
---	---	---

Conferența de toamnă a preoțimei din tractul Abrud.

Preoțimea tractului Abrud și-a ținut conferența de toamnă de data aceasta în parohia *Zlatna*, la 14 Noemvrie a. c.

Conform punctului 1 din program, la ora 9 a. m. s'a săvârșit sf. Liturgie, din partea preoților: Oct. Oniciu (Abrud-sat), A. Opriș (Pătrângenii), Petru Paul (Vultor) și parohul locului Gh. Popescu. Răspunsurile le dau ceilalți preoți prezenți aproape în număr complet.

Deși a fost zi de lucru, poporul s'a prezentat ca într'o zi de sărbătoare.

Predica o ține preotul Ioan David din Vârtope, explicând evanghelia zilei, cu oia pierdută. Atât conținutul cât și modul de predare au făcut plăcută impresie publicului auditor.

După serviciul divin P. O. D. protopop tractual, Petru Popovici, face invocarea Duhului sfânt, iar parohul locului salută pe frații preoți adunați aici întru numele Domnului, în această parohie, mulțumind pentru cinstea ce i-se dă acum a doua oară, de a se ținea conferența preoțească în parohia sa.

Conferența propriu zisă s'a ținut imediat

după serviciul divin, în sala festivă a școlii de arte și meserii.

După ce șeful tractual deschide ședința printr'un frumos discurs despre rolul și chemarea preoției în societatea de azi, își cetesc lucrările Pr. Ioan Fodorean iun. (Valea-Bulzului): „Păstorirea satelor, potrivit cu vremile de azi“. Prof. de religie dl N. Gavra (Abrud): „Cari sunt cele mai potrivite mijloace pentru a feri pe credincioșii bisericii noastre de otrava rătăcirilor sectare?“ și Pr. Gh. Popescu: „Cum să-și îngrijească și păstreze preotul arhiva și cum să-și împartă timpul pentru a fi totdeauna la curent cu lucrările oficiale?“

Hotărârile luate sunt: Satele de azi nu se mai pot păstori după mijloacele vechi ale molitvelnicului, ci se recer altele și anume: Înnoirea vieții preotului, păstorire plină de dragoste părintească, deosebita grije de generația de mâne, conlucrarea cu factorii societății.

Față de sectari biserica trebuie să fie la datorie. Are datorință însă a veghea și statul și anume să controleze sectele, broșurile lor de propagandă, ajutoarele venite din streinătate, etc. Biserica să facă contra propagandă prin mijloace cinstite și dorite, și anume prin predici, cetiri din biblie, conversații și broșuri potrivite.

În legătură cu a treia lucrare de cuprins administrativ, conferența primește propunerile de a se introduce și conduce regulat: „Registrul familiar“, (pe care superioritatea e de dorit a-l tipări cât mai curând), „Cronica parohială“ și „Indexul matricolar“, Biblioteca parohială a se prevedea cu cărți atât pentru nevoile preotului cât și pentru ale poporului. În centre: Abrud și Zlatna să se înființeze biblioteci parohiale-cercuale pentru toți preoții din jur, conținând toate operele necesare cultivării preotului, îndeosebi religioase-morale și teologice.

Oficiul parohial (biroul) unde este să se înzestreze special cu icoane sfinte, cu cruce, apoi tabloul Familiei Regale și a marilor bărbați ai culturii, așa ca să ia aspectul unui mic sanctuar al religiosității și culturii.

După comunicarea unor ordine, conferența se închide și preoția ia masa în comun, petrecând câteva momente în frumoase discuții de ordin bisericesc și cul-

tural. Nu și-au uitat nici de cel ce conduce cu atâta înțelepciune destinele eparhiei, P. S. S. Păr. Episcop, în sănătatea căruia s'a ținut un toast, trimițându-i-se și o telegramă de omagiu și recunoștință.

Cu frumoase impresiuni și cu noi îndemnuri de muncă în mijlocul turmei, de cătră seară preoții se despart frățeste, ducându-se fiecare în parohia sa să continue munca cu mai mult „duh al blândețelor“ și cu mai mult tact și înțelepciune, „căci zilele grele sunt“.

Pr. Gh. Popescu.

* CRONICĂ *

Predică în Catedrală. În Dumineca din 2 Decembrie c. va predica pr. Laurențiu Curea, secr. cons.; iar Duminecă, 9 Decembrie pr. Dr. A. Buzdug, profesor la Acad. Teologică.

Serbările Unirii Ardealului. Din cauza lipsei timpului de pregătire s'au amânat să se serbeze la data de 10 Mai 1929, rămânând ca la 1 Decembrie să se serbeze numai în cadre restrânse. Pentru serbările jubilare principale se proiectează:

I. O mare lucrare istorică cuprinzând cinci capitole: a) Străduințele politice din trecut ale Ardealului, Banatului și Bucovinei; b) Străduințele sociale și culturale din trecut ale Ardealului, Banatului și Bucovinei; c) Legăturile din trecut ale acestor provincii cu Țara-Mamă; d) Evenimentele din anii 1916—1919; e) Viața românească de stat în provinciile unite în ultimii zece ani.

II. Întemeierea unui ordin „Ferdinand I“, pentru luptătorii și colaboratorii civili și militari, cari au contribuit la înfăptuirea marelui opere a unității naționale.

III. Punerea pietrei fundamentale a unei catedrale comemorative ortodoxe a Patriarhiei în București.

IV. Inițierea prin subscripții publice și contribuția statului a statuelor domnitorilor: Ion Alexandru I. Cuza, Regele Carol I. și Ferdinand I.

V. Acordarea amnistiei în cadrele care se vor stabili prin lege.

Principesa Ileana la Stockholm. În călătoria ce a făcut-o în Suedia în trecere

prin Stockholm, A. S. a ținut o conferință despre lucrările sociale în România, în cercul privat al „Asociației Creștine a tinereilor femei“, având un mare succes. Ca un ecou a succesului cităm cuvintele președintelui clubului Internațional din Stockholm, mulțumind A. S. pentru conferință: „Dacă fiecare țară ar avea un sol de pace ca acela pe care România îl posedă în persoana Principesei Ileana, războaiele ar deveni în curând imposibile“. Intreaga presă suedeză s'a ocupat pe larg cu această vizită, făcându-ne țara cunoscută mai mult decât o duzină de delegați speciali.

Respectarea repausului duminical.

Ministrul muncii, primind repetate reclamațiuni că legea repausului duminical nu se respectă, a luat măsuri pentru intrarea în legalitate. S'au dat ordine severe de control atât inspectorilor muncii, cât și prefectilor de județe și poliție. S'a intervenit și la ministerul de justiție spre a avea concursul Parchetelor și al Judecătoriilor de Ocoale. Pentru orice abuz, sau abatere dela lege, se vor pedepsi, atât contravenientul, cât și organul de control care tolerează, sau încurajează asemenea acte.

Mecanizarea lucrărilor de birou. Dela începutul anului 1928, lichidarea lefurilor tuturor funcționarilor ministerului căilor ferate din Praga se face la toate direcțiile cu ajutorul unor mașini speciale. În același timp se experimentează contabilitatea mecanică. Oare când vom ajunge la așa ceva, înlocuind greoaia comptabilitate de stat și dacă nu cu una mecanică, cel puțin cu una mai practică, cruțând și timp și muncă.



BIBLIOGRAFIE



O carte pentru popor.

Literatura noastră pentru popor e insuficientă, dacă nu chiar absentă, în afară de cele câteva cărțuții vechi, cari circulau pe vremuri în populația rurală, n'am făcut mai nimic pentru a spori cărțile pentru popor. Unele cărți de bun folos, apărute pe ici, pe colo, nu s'au bucurat de o largă răspândire la sate. Bibliotecile sătești înființate instantaneu după războiu, sunt alcătuite din cărți cari nici nu se adresează poporului și nici nu pot fi citite de popor. Populația

noastră rurală, bănuită de semi-analfabetism, are nevoie de o literatură potrivită, care să-i cultive și sufletul și mintea. Pentru acest lucru însă e nevoie de oameni cunoscători și e necesară o muncă plină de râvnă pe lângă un sprijin eficace.

Am citit cu bucurie volumul de povestiri populare ale dlui Gh. Tulbure, intitulat „Când umbla Dumnezeu cu Sânt Petru pe pământ“ apărut în zilele acestea. Sunt treizeci de istorioare, cuprinzând o parte din minunile și pățaniile, cu cari imaginația populară a știut să împodobească scurta petrecere pe pământ a lui Isus Christos și a Apostolului Petru. Subiectele sunt prinse și culese din ținutul Crișanei și Maramureșului și constituiesc — cum spune autorul — o lectură de folos sufletesc și pentru tinerimea din școală și pentru țărănimea acestui colț de țară, unde cartea românească la sate se întâlnește rar și unde graiul neamului răsună încă stâlcit, ca un trist ecou al vremurilor de asupraire“.

Povestirile dlui Gh. Tulbure sunt scrise într'un stil limpede și într'o limbă românească fragedă, care deși păstrează provincialismele, nu pierde nimic din farmecul ei aproape arhaic. De altfel autorul nu se află la început. Înainte de războiu ne-a dat o frumoasă colecție de cântece populare din ținutul Făgărașului, iar acum câțiva ani un alt volum de „Povestiri cu tâlc“ care s'a bucurat de o bună primire în popor. Credem, că nu se va opri aci. Ultimul volum ni-l indică încă odată ca pe unul dintre puținii scriitori buni în domeniul literaturii pentru popor, care reclamă muncă și mulți oameni de talent. Volumul dsale. „Când umbla Dumnezeu și cu Sânt Petru pe pământ“ trebuie să se bucure din partea tuturor de un concurs larg, pentru a putea să pătrundă în casele țărănești, unde e atâta nevoie de astfel de cărți.

Avem nevoie de cărți pentru populația satelor, mai ales cea dela graniță, ținută atâta amar de vreme sub călcâiul întunericului. Avem nevoie de cărți românești, bune și eftine. A pune aceste cărți în mâna țăranului român, este într'adevăr o faptă de cultură, pe care avem datoria s'o săvârșim cât mai des și cât mai mulți.

George A. Petre.

Cărticica de istorioare, căreia tinărul diacon dela

Episcopia din Oradea îi face o atât de elogioasă apreciere, retipărită aci din foaia bisericească „Legea Românească“ a acelei Eparhii Nr. 18 din Sept. crt., a apărut în tipografia diecezană Oradea și în scurt timp o vom pune la dispoziția onoratei preoțimi, pentru a fi dată în mâinile țăranilor, în folosul cărora a fost scrisă. — Un exemplar costă 20 Lei.

Redacția.



PARTEA OFICIALĂ



CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 7559—1928.

Comunicat oficial.

Spre știrea și conformarea organelor parohiale, în cele ce urmează publicăm ordinul Consiliului Central Bisericesc din 14—XI. a. c. Nr. 3950 în chestia verificării situației imobilelor parohiale:

„Între lucrările cari se rezolvesc la Consiliul Central Bisericesc, sunt multe din cari se constată că terenurile bisericești cu cari au fost înzestrate parohiile prin diferite legi, atât cele ce sunt în folosința personalului, cât și cele în plus care se arendează, au fost în decursul timpului încălcate, schimbate sau chiar înstrăinate, ceea ce constituie o mare pagubă pentru parohiile respective, ca și pentru Biserică în general. Întru cât aceste terenuri au trecut astăzi în urma noiei legi de organizare bisericească în administrarea exclusivă a Bisericei, credem că este necesar o revizuire a lor și eventual luarea măsurilor trebuitoare pentru ca porțiunile încălcate, schimbate sau înstrăinate pe nedrept să revie bisericilor respective. În acest scop trebuie să se facă pe cale de judecată revendicarea terenurilor sau bunurilor răsluite.

Și pentru ca în viitor asemenea lucrări să nu se mai întâmple, suntem de părere ca toate terenurile bisericești să fie hotărnicite în mod legal prin pietre, șanțuri sau garduri, făcându-se eventual un plan de situație cu arătarea întinderii și a megieșiilor. Totodată, întrucât terenurile în chestiune se arendează de către Consiliile parohiale care nu au experiență necesară pentru a încheia contracte în care interesele bisericești să fie suficient apărate, am dispus ca prin Contenciosul Consiliului Central bisericesc să se alcătuiască un contract-

tip, după care se vor orienta Consiliile parohiale la arendarea terenurilor bisericești. În aceste contracte-tip se vor prevedea și condițiuni de cultură rațională pentru cei ce le iau în arendă, spre a se valorifica astfel terenurile și a fi prin aceasta motiv de educație gospodărească pentru săteni.

Aducând la cunoștință P. S. Voastre cele de mai sus, Vă rugăm să binevoiiți a dispune deocamdată următoarele:

1. Să se puie în vederea tuturor Consiliilor parohiale ca să verifice situația terenurilor.

2. Acolo unde se constată încălcări, schimburi neautorizate legal înstrăinate, să se facă proces de revendicare a terenurilor încălcate.

3. Terenurile în regulă fie cele în plus, fie cele în folosința personalului bisericesc să fie hotărnicite cu piatră, îndeplinindu-se formalitățile cerute de legile în vigoare.

Președinte Pimen al Moldovei (ss.) L. S.“

Consiliul Eparhial.

Nr. 7536/1928.

1—3

CONCURS

Se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în ziarul „Renașterea“:

Pentru ocuparea postului de *preot misionar* pe lângă Episcopia Vadului, Feleacului și Clujului, cu un salariu de bază 1600 Lei lunar, și adausele bugetare dela stat, cari la olaltă fac lunar după Tipul 14 circa 10.500 Lei.

Reflectanții trebuie să fie preoți, cetățeni români, cari n'au suferit nici o pedeapsă infamantă, au drept cvalificare cel puțin bacalaureatul și absolvența unui Institut teologic. La cerere vor aclude atestatul de botez, atestatul despre serviciul prestat, atestatul de bacalaureat, absolutor teologic, respective certificatul de licență, atestatul de cvalificare preoțească, de hirotonire, și eventual carte canonică. Actele se vor înainta în original sau cel puțin în copii legalizate de notarul public, înainte de espirarea concursului.

Cluj, la 17 Noembre 1928.

Nicolae, Episcop.

Nr. 778—1928.

2—3

CONCURS REPETIT

Se publică concurs cu termenul de 30 zile dela întâia apariție în „Renașterea“, la postul de paroh de cl. III. *Văleni*, din protopopiatul Huedinului.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Locuință în natură, cu supraedificate.
2. Pământ 10 jug., restul până la 32 jug. sub complectare prin Reforma Agrară.
3. Una vică (30 litre) grâu, săcară, orz sau porumb sfărmat în natură dela fiecare familie.
4. 1/2 zi de lucru dela fiecare familie.
5. Venitele stolare îndatinat.
6. Lemne de foc (12 cară).
7. O antică din pădurea foștilor iobagi.
8. Întregirea dela Stat, conf. coalei B.

Reflectanții pe lângă observarea prescrișelor cuprinse în Regulamentul pentru parohii, se pot prezenta în parohie, spre a predica, a cânta, eventual a celebra și spre a face cunoștință cu poporul.

Huedin, la 9 Nov. 1928.

Oficiul protopopesc ort. rom. al tractului Huedin, în conțelegere cu consil. parohial.

Aurel Muntean, protopop.

Nr. 471—1928.

2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia de cl. III. *Sălnița*, prot. Lăpuș, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Venitele preoțești sunt:

1. Stolele dela diferitele servicii religioase, stabilite în ședința consiliului parohial din 28 Octomvrie 1928.
 2. Una merță mare de porumb desfăcut, dela fiecare fum, afară de 10 fumuri, cari compet cantorului.
 3. Una zi de lucru dela fiecare fum.
- Sesie parohială nu e și nici casă parohială.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile cu documentele reglementare la a-

cest oficiu și cu avizul nostru se pot prezenta în parohie, pentru a face cunoștință cu poporul.

Târgul-Lăpușului, la 28 Oct. 1928.

În înțelegere cu consiliul parohial.

Prot. *Zaharie Manu*

Nr. 446/928

3—3

CONCURS REPETIT

Pentru întregirea parohiei vacante din tractul Bistriței, numite mai jos, se publică nou concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în „Renașterea“.

1. *Caila* 521 suflete, parohie de clasa II.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

- a) Salar dela Stat conform calificației;
- b) Sesiune parohială 11 jug. arător, 7 și 1/2 fânaș, 1 jug. pădure, cimiterul bisericii și o grădină;
- c) Stolele statorite;
- d) Dela fiecare familie a cărei cap e trecut în listă, câte o ferdelă de bucate, cucuruz ori grâu, cari se pot răscumpăra și în bani cu prețul de piață;
- e) De locuință corespunzătoare parohului, se îngrijește Consiliul parohial până la clădirea casei parohiale.

Reflectanții la acest post, având încuviințarea arhierescă pentru a putea concura, își vor înainta cererile susținute cu documentele de calificație regulamentară, la oficiul protopopesc ort.-rom. din Bistrița și cu prealabila încuviințare din partea aceleia se vor putea prezenta și în parohie pentru a cânta, predica, ev. liturghisi și a face cunoștință cu poporul.

Bistrița, la 20 Octomvrie 1928.

Oficiul protopopesc ort.-rom.

Grig. Pletosu, protopop.

Tipografia Epar. ort. rom.
din Cluj (Str. Baba Novac Nr. 7)
primește spre executare promptă:
tot felul de tipărituri!